156

ЮБИЛЕЙ ОБЪЕКТЛАРИ ҚУРИЛИШИДА

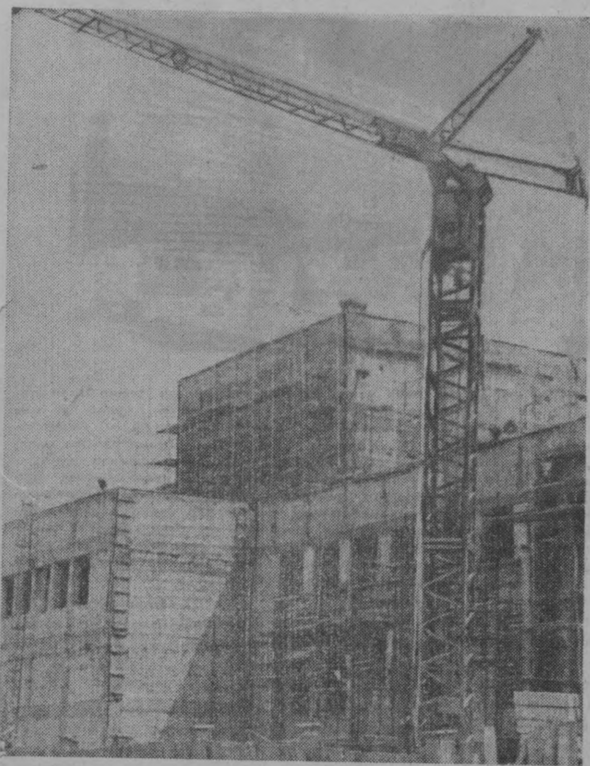

Комсомол майдонидаги собиқ «Ватан» кинотеатри ўрнида жадал суръатлар билан қад кўтараётган Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат Академик драма театри янги биносининг қурилиши Улуғ Октябрь социалистик революцияси 50 йиллиги арафасида тугалланади. Пойтахтимиздаги энг йирик маданий объектлардан бўлган бу театр бир минг томошабин учун мўлжалланган. Бу театр қурилишини «Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш трестига қарашли 8-қурилиш бошқармасининг бинокорлари олиб бормоқдалар.

Суратда: янги театр қурилишининг бир кўриниши.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
7 июль 1967 й.
ЖУМА.
№ 157 (312).
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БАЙРАМ ОЛДИ ВАХТАСИДА

Кун айни қизиган пайт. Лекин куннинг қизиғини парво қилмай тер тўкиб ишлаётган бинокорларнинг ғайрат шижоатига қойил қоласан, киши. Кечагина бўм-бўш ётган ерда бугун учунчи қаватга ғишт терилмоқда.

Бу ерда уч қаватли клиника биноси қурилмоқда. Бино қурилишида «Главташкентстрой»га қарашли 64-қурилиш бошқармасининг 39 кишидан иборат комплекс бригадаси ишламоқда.

Бу бригада азаматлари илгари Успенский номли музика мактабининг 5 қаватли биносини қўлдан чиқарган эдилар. Қурувчилар юбилей объекти бўлган стамотология клиникасини байрамдан бир ой олдин қўлдан чиқариш учун бел боғлаганлар. Шунинг учун ҳам улар вахтада туриб ишлашяпти.

Бригада бошлиғи Георгий Баджос қурувчилардан В. Карпов, Ю. Гатидис, Х. Султонов, М. Мажидов. Х. Егафаров ва А. Қашоповаларнинг номларини мамнунлик билан тилга олади. Улар юбилей шарафига зўр ғайрат билан ишлаётирлар.

Бу муҳташам бино Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги байрами арафасида Тимирязев ва Магнитогорск кўчалари муйилишида ҳусн бўлиб туради.

Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

ЯНГИ МАРРАЛАР САРИ

Шу кеча-кундузда қаерга борманг, ким билан суҳбатлашманг, у сизга бу йил нишонланадиган Октябрь инқилобининг 50 йиллик юбилейи ва бу қутлуғ айёмга ўзи тайёрлаётган совға ҳақида тўлиб-тошиб гапиради. Ўзи ишлаётган коллектив ютуқларини кўз-кўз қилади. Юбилей шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган «Главташкентстрой»га қарашли 159-қурилиш тресте ўтган йили бир мунча муваффақиятларга эришган эди. Йиллик қурилиш-монтаж ишлари 106 процент адо этилиб, пландан ташқари бир миллион 309 минг сўмлик иш бажарилганди.

Трест бўйича коммунистик меҳнат бригадаси деган номни олган ва бу шарафли ном учун курашаётган қатор коллективлар борки, қўлга киритилган ва киритилаётган ютуқларни буларсиз тасаввур килиш мумкин эмас. К. Мирдадаев, Т. Самиғов, Т. Ҳасантўраев, Мусаев, Зиёев, Шошин, Орипов каби жонкуяр коммунистлар етакчилик қилаётган комплекс бригадалар ана шулар жумласидандир.

8-қурилиш бошқармаси дурадгори Кенгаш ака Мирдадаев, ғишт терувчи Черникова, прораб Сазонов, 9-бошқарма ғишт терувчиси Акромов, тунукасоз Евтеев, старший прораб Аминов, 10-бошқарманинг дурадгори Подольский, 13-бошқарма ғишт терувчилари Валиев, Ципленков, 22-бошқарма ишчиси М. Мўминова, ғишт терувчиси Соипов ва 37-бошқарма пайвандчиси Сироквасов ва мастер Григорьев сингари илғор бинокорлар мусобақанинг олдинги сафида бормоқдалар.

Трест бинокорлари кейинги кунларда юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятлар шартларини қайта кўриб чиқишмоқда.

Шу йилнинг 13 январида бўлиб ўтган трест партия хўжалиги активи йиғилишида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик юбилейи ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш юзасидан коллектив юксак социалистик мажбурият қабул қилди.

Социалистик мажбурият шартларида таъкидланишича, трест коллективи Октябрнинг 50 йиллиги нишонланадиган кунгача 600 ўқувчига мўлжалланган профессионал-техника билим юрти, 1000 томошабинга мўлжалланган Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри, Ҳамза кўчасида 820 ўринли кинотеатр, бир йўла 800 хўранда овқатлана оладиган «Гулистон» ресторани биноларини қуриб, фойдаланишга топшириши керак. Байрамгача турар жой қурилиши йиллик планининг 80 процентн бажарилиши лозим.

Юқорида қайд қилинганлар билан бирга, юбилей йилида трест ва унинг пудратчи ташкилотлари олдида 4 минг 980 ўқувчига мўлжаллангач умумий таълим берувчи мактаб, бир минг 680 ўринли еттита болалар муассасаси биноларини фойдаланишга топшириш вазифаси турибди. Йилига 140 минг квадрат метр саҳнли тайёр уйлар етказиб берадиган 2-уйсозлик комбинатининг иккинчи навбати ва 100 минг кубометр керамзит ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган керамзит заводи биноларининг фойдаланишга топшириш муддатларини мумкин қадар қисқартиш ҳам доимо трест аҳлининг диққат марказида.

Ҳеч шубҳа йўқки, 159-трест коллективи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни шараф билан ва муддатидан олдин адо этади. Чунки, улкан қурилиш майдонларидаги иш суръати, бунёдкорлар ҳаракати шундан далолат бериб турибди.

М. ТУРОБОВ.

ОЛИМЛАР АНЖУМАНИ

Ивано-Франковск шаҳрида анатом, гитолог, эмбриолог олимларнинг Бутуниттифоқ конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда Тошкент Давлат медицина институтининг анатомия кафедраси мудири, профессор Р. И. Худойбердиев қатнашди. Тошкентлик олим илмий анжуманда «Жисмоний тарбиянинг коллатерал вена қон томири тараққиётига таъсири» деган темада доклад қилди.

Тема юзасидан ленинградлик профессор М. Г. Привес, барнауллик профессор А. Г. Фёдорова сўзга чиқиб, унинг қимматли далилларга бойлиги, олим яхши натижаларга эришганлигига муносиб баҳо бердилар.

Олти кун давом этган конференцияда 64 та илмий доклад тингланди.

Конференцияда 1970 йилда жаҳон анатом олимларининг улкан форумига тайёргарлик кўриш юзасидан тадбирлар белгиланди.

ҚУВОНЧ КАЛИТЛАРИ

Ҳозир Тошкентда суръатга-суръат бериб меҳнат қилаётганлар кимлар, деб сўрасангиз, биринчи навбатда, бинокорларни тилга олишади. Чиндан ҳам уларнинг меҳнати мақтаса мақтагудек. Азамат қурувчилар меҳнати билан ҳар соатда бирор янги уй тайёр бўляпти, ҳар соатда янги объектга пойдевор қўйиляпти.

Янги уй-жойларни фойдаланишга қабул қилиб олувчи давлат комиссияси қардош бинокорлар ҳузурида тез-тез бўлмоқда.

Белоруссиялик бинокорлар куни кеча навбатдаги юз квартирали уйда қурилиш ҳавозаларини йиғиштириб олдилар. Чилонзор массивининг К-24 кварталида қад кўтарган бу уйнинг калитлари пойтахтимиз оилаларига улашилмоқда.

Қардош озарбайжонлик дўстларимиз ҳам шу кварталда 72 квартирали уйни қуриб бўлганликлари ҳақида ғалаба рапортини бердилар.

К-24 кварталида ажойиб меҳнат намуналарини кўрсатаётган қардошларимиздан яна бир группаси Кишинёв азаматларидир. Улар бири 132 квартирали, бири 96 квартирали уйларни тайёр қилдилар. Эстонияликлар ҳам шу ерда 50 квартирали уйни фойдаланишга топширдилар. Қўшни К-25 кварталда эса ленинградлик бинокорлар яна 50 квартирали кўркам уй билан тошкентликларни хурсанд қилишди.

Чилонзорнинг «Г-9А» кварталида Краснодар қурувчилари 64 квартирали, грузияликлар ҳар бири 60 квартирали икки уйни, туркманлар 96 квартирали ҳашаматли бинони, бухороликлар 60 квартирали уйни, қирғизлар ҳар бири 48 квартирали икки уйни давлат комиссиясига муваффақиятли топширдилар.

Пойтахтимиздаги янги массивлардан бири Қорақамиш кун сайин қулоч ёзмоқда. Бу ердаги қатор-қатор янги бинолар сафига яна бир 80 квартирали уй қўшилди. Бу Навоий бинокорлари меҳнатига мансубдир.

Шаҳримиз бинокорларининг меҳнати ҳам кишини қувонтиради. Катта кўламда ишлар олиб бораётган қурилиш ташкилотларидан бири «Крупнопанелжилстрой»дир. Уйсозлар Чилонзор массивидаги Д-18, Д-19, Д-17, Д-16 кварталларида бир неча уйларни тайёр қилдилар. Улар иккитаси 120 квартирали, иккитаси 72 квартирали, биттаси 170 квартирали (тагида маданий моллар магазини жойлашади), яна бири 72 квартирали уйларни фойдаланишга топширдилар.

Азамат қурувчилар юзлаб оилаларга янги уйларнинг калитларини ҳадя этиб, уларни беҳад қувонтирмоқдалар.

Суратда: театр биноси қурилишида яхши кўрсаткичларга эришаётган У. Абаев бошлиқ илғор комплекс бригаданинг бинокорлари (чапдан ўнгга) В. Неруганёнов, Б. Плотников, А. Хафизов ва У. Абаев ўртоқлар қурилиш майдонида.

Калинин майдонида кўпқаватли «Гулистон» ресторани жадал суръатлар билан қурилмоқда. Бир йўла 800 дан ортиқ кишининг овқатланишига мўлжалланган бу йирик ресторан пойтахтимизнинг ҳуснига яқин келажакда яна бир ҳусн қўшажак. Бу ресторан миллий ўзбек нақшлари билан безатилади. Унда тўй ва маросимларни ўтказувчи катта ва кичик заллар, чойхона ва миллий таомлар учун мўлжалланган кўпгина павильонлар ҳам бўлади. Юбилей объекти ҳисобланган бу ресторан қурилишида ҳозир пардоз ишлари бошланди. Қурилишни «Главташкентстрой»нинг механизациялашган комплекс қурилиш бошқармаси олиб бормоқда.

Суратда: янги ресторан қурилишининг умумий кўриниши.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Октябрь район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ва республика партия активининг йиғилиши якунлари ҳамда шу муносабат билан район партия ташкилотларининг олдида турган вазифалар тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу масала юзасидан Тошкент область партия комитетининг секретари А. Пономарёв доклад қилди.

Музокараларда Тошкент политехника институти партия ташкилотининг секретари Я. Абрамян, республика қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. Ҳакимов, чинни заводи қуюв цехининг мастери К. Сираева, Ўзбекистон соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари Н. Маҳмудова, «Гидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси П. Салалевич, «Гидроводхлопок» институтининг директори Д. Терсидский ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

МОСКВА МЕҲМОНЛАРИГА

Тошкент минерал суви Москвага йўлланма олди. Ҳеч қандай таъми бўлмаган бу сув савдо павильонларида биринчи марта СССР Халк хўжалиги ютуқлари виставкасининг меҳмонларига сотилади. Тошкентдаги 3-пиво заводида Москвага жўнатиш учун 15 минг шиша ана шундай сув тайёрланди.

Ҳозирги вақтда бу ажойиб минерал сув Ўзбекистоннинг кўпгина жойларида машҳур бўлиб қолди. Сув манбаи Тошкентда. Москвада бўлиб ўтган КПСС XXIII съездининг қатнашчилари ҳам Тошкент сувига юксак баҳо берган эдилар.

Бу йил корхона идишларга сув қуядиган тўртта автомат линия билан таъминланиб, 37 миллион шиша Тошкент суви ишлаб чиқаради. Бу эса, ўтган йилдагига нисбатан ўн миллион шиша кўпдир.

ИСТАМБУЛДАН ОЛИНГАН БУЮРТМА

Тошкент химия-фармацевтика заводининг маҳсулоти турк фармацевтларининг юксак баҳосига сазовор бўлди. Турк фармацевтлари синаб кўриш учун фитин кукунининг дастлабки туркумини сотиб олганларидан кейин Истамбулдан Ўзбекистон пойтахтига янги буюртма келди. Босфор соҳилларида жойлашган савдо фирмасининг вакиллари бу сафар Тошкентда ана шу медицина перепаратнинг ярим тоннасини сотиб олдилар.

Шу йил август ойида Измирда традицион кузги ярмарка очилади. Бу ярмаркага Тошкент заводининг маҳсулоти ҳам биринчи марта қўйилади. Корхона Туркияда намойиш қилиш учун хилма-хил дори-дармонларнинг ўн турини жўнатди. Завод ана шундай кўп турдаги ўз маҳсулотини чет элда биринчи марта кўрсатади. Бу ярмаркада қатнашиш корхонага ўз савдо алоқаларини кенгайтириш имконини беради.

(ЎзТАГ).

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИГА ЁРДАМ

ВЬЕТНАМНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ СОВЕТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ВЦСПС СЕКРЕТАРИ П. Т. ПИМЕНОВ БИЛАН СУҲБАТ

Вьетнамни қўллаб-қувватлаш Совет комитетининг раиси, ВЦСПС секретари П. Т. Пименов ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

АҚШнинг империалистик доиралари Исроилнинг араб давлатларига қарши хиёнаткорона ҳужуми планларини пухта ишлаб чиққанлари ҳолда, Вьетнамдаги жиноий урушни кучайтирмоқдалар, агрессияни янада кучайтириш учун қулайроқ вазиятни вужудга келтирмоқчи бўладилар. Аммо агрессорларнинг бу ниятлари тамомила барбод бўлмоқда. Тинчликсевар давлатлар ва халқлар Қўшма Штатларнинг бир неча йилдан буён Вьетнамда ўтказиб келаётган халқаро талончилик сиёсати қандай катта хавф туғдираётганлигини жуда равшан билиб олдилар. Шу кунларда кўп мамлакатларда жамоатчиликнинг Вьетнам халқи олиб бораётган ҳаққоний курашни оммавий суратда қўллаб-қувватлаётганлиги тасодифий бир ҳол эмас. Францияда яқинда Вьетнамда тинчлик ўрнатиш юзасидан бош штатларнинг йиғинлари ўтказилди.

Бизнинг мамлакатимизда ҳам қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик кампанияси ғоят қизғин давом этмоқда. Бу кампанияда барча совет кишилари ва ўтган йилнинг охирида совет жамоатчилиги кенг доираларининг ташаббуси билан тузилган бизнинг комитетимиз актив қатнашмоқда. Олимлар, ёзувчилар, артистлар, уруш ветеранлари, ишчилар ва колхозчилар, студентлар ва ўқувчилар, хуллас, ўз вақти ва ўз кучларини, ўзининг ғайратини Вьетнам ватанпарварларини қўллаб-қувватлаш каби олижаноб ишга бағишлаётган барча кишилар комитет теварагига жипслашганлар. Булар орасида донғи кетган ветеран, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали П. И. Батов, жаҳонга машҳур бўлган олим, СССР Фанлар Академиясининг вице-президенти Н. Н. Семенов, Украинанинг донгдор шахтёри, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Гринда, ёзувчи Борис Полевой, СССР халқ артисти Серго Закариадзе ва мамлакатимизда ҳамда чет элларда машҳур бўлган бошқа кўп кишилар бор.

Совет кишилари шахсан иштирок қилиш йўли билан ҳамма жойда Вьетнамга ёрдам ишига катта ҳисса қўшмоқдалар. Вьетнамни қўллаб-қувватлаш Совет комитети, тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети, тинчлик фонди правлениеси, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлик Совет комитети бу истакларни бажариб, яқинда ҳар хил озиқ-овқат маҳсулотлари, газлама, кийим-кечак, дори-дармон, санитария автомашиналари, госпиталлар учун керакли жиҳозлар, кўчма электростанциялар, велосипедлар ва бошқа товарларнинг катта бир туркумини махсус теплоходда Вьетнам Демократик Республикасига жўнатдилар. Совет халқининг шу совғасини Вьетнам ватанпарварларига топшириш учун совет жамоатчилиги вакиллари делегацияси юборилади. Биз вьетнамлик дўстларимизга ёрдам қўлини узатганимиз ҳолда, уларнинг ҳаққоний иши тантана қилажагига ишонамиз.

ЯШНАЁТГАН ТОШКЕНТ

Прогрессив ҳинд ёзувчиси Кришан Чандар Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилди. СССР ёзувчиларининг IV съездида қатнашди. Адиб Ўзбекистон бўйлаб қилган сафари таассуротларини баён этди.

Ўзбекистон ва унинг меҳмондўст халқи, айниқса гўзал Тошкент ҳинд халқларининг дилидан алоҳида ўрин олган. Тошкент ҳинд халқи учун, ҳам, ҳар бир тинчликсевар киши учун ҳам тинчлик дўстлик шаҳридир. Икки буюк давлат Ҳиндистон ва Покистон ўртасида абадий тинчлик ва дўстликнинг баркарор топишида Тошкентнинг роли катта. Тошкент руҳи дунё сиёсатида машҳур номга айланди. Бу тинчлик номи, икки буюк давлат ўртасидаги муносабатни яхшилаш йўлида умид нишонасига айланган. Ҳинд ва мусулмонлар ўртасидаги уруш жанжал сулҳ ва тинчлик йўли билан ҳал этилди.

Бундан ўн йил илгари мен Ўзбекистонга келган эдим. Мана бу иккинчи сафарим. Ўзбекистонга келганимдан беҳад хурсандман. Бу ер мен ва ватандошларим учун муқаддас ўлкадир. Чунки Ўзбекистоннинг гўзал пойтахти — Тошкент шаҳрида ҳинд халқининг улуғ фарзанди — давлат арбоби Лаъл Баҳодир Шастри сўнгги нафасида тинчликка имзо чеккан. 10 йил ичида яшил Ўзбекистон ва айниқса унинг пойтахти Тошкент мисли кўрилмаган даражада ўзгарибди.

Тошкент уйғонган ва уйғонаётган Шарқнинг истиқбол дарвозасидир. Тошкентда бўлган табиий офат, яъни ер қимирлаш мени ҳам ҳаяжонлантирди, — вайронагарчилик, бошпанасиз қолганлар ҳақида эшитдим. Қаҳрамон совет халқи ҳар қандай табиий офатлардан қўрқмай, саросимага тушмай, меҳнатда жонбозлик кўрсатмоқда. Қурилишларда матонат қилиняпти. Мен ўз кўзим билан эски Тошкент атрофида қурилаётган янги Тошкентни кўришга мушарраф бўлдим. Маржондек терилиб турган кўп қаватли бинолар

<> <>

мени ҳайратда қолдирди. Бу қурилаётган биноларни 14 қардош республиканинг моҳир қурувчилари тошкентликларга совға тариқасида қуриб беришяпти, — деб менга тушунтирди ҳамроҳларимиздан бири. Тошкентдаги зилзилани эшитган барча совет халқи — 14 совет республикаси — 14 миллат дарҳол ўз ёрдам қўлларини чўзганликлари бу социалистик тузумнинг ёрқин тимсолидир. Дўстлик, ҳамкорлик, оғир дақиқаларда иккиланмай бир-бирига ёрдам бериш, қувонч ва ғамига шерик бўлиш совет кишиларининг олижаноб фазилатларидан биридир. Бутун дунё кўз ўнгида бўлаётган бу қаҳрамонлик, дўстлик ва ҳамкорлик дунёда энг одил, тенг ҳуқуқли демократияга асосланган социалистик тузумнинг нақадар устунлигини намойиш қилди. Тошкент шаҳри зилзилага қарамасдан кундан-кун кўркамлашаётир. Бундан 10 йил илгари 1-2 қаватли уйлар ўрнида 6, 7, 8 қаватли баланд, ҳашаматли уй-жой бинолари, давлат идоралари, сўлим боғлару, фонтанлар қурилган. Бу ўзбек ўлкасининг, айниқса, Тошкент шаҳрининг барқ уриб гуллаётганидан нишонадир!

Совет халқининг турмуш даражаси мисли кўрилмаган даражада фаровонлашганлигини ўз кўзим билан кўрдим. Кишиларнинг яхши кийинишлари, яхши овқатланишлари ҳамда яхши турмуш кечиришларини кўрдим. Тошкентда баҳор гули барқ уриб очилмоқда. Тошкентликлар қардош республика мутахассислари билан биргаликда ака-укадай янги Тошкентни қураётганликларини кўриб тасанно айтасан, киши.

Мен ўзбекистонликларни, шу жумладан серғайрат, қаҳрамон тошкентликларни чин кўнглимдан табриклайман ва уларга бахт-саодат, янгидан-янги зафарлар тилайман.

Кришан ЧАНДАР,
ҳинд ёзувчиси.

(«Совет Ўзбекистони»дан).

Коммунистик меҳнат зарбдори йиғувчи слесарь К. Этарас «Ўзхлопкомаш» заводи 4-йиғув механика цехининг пешқадам ишчисидир. Шу корхонада кўпдан буён узлуксиз меҳнат қилаётган бу пешқадам ишчи Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига йиллик топшириғини 9 ярим ойда адо этишга аҳд қилган.

Суратда: ишчи К. Этарас.

М. Нуриддинов фотолари.

1958 ЙИЛ

МАЙ. Қорақалпоғистонда бўлажак ботаника боғи учун ерларни текислаш ва тайёрлаш ишлари бошланди.

4—6 ИЮНЬ. Тошкентда Ўзбекистон саноати инженер-техник ходимлари ва новаторларининг биринчи съезди бўлиб ўтди.

4 ИЮНЬ. Ҳамза номли академик драма театрида Абдулла Қаҳҳорнинг «Шоҳи сўзана» номли комедиясининг премьераси бўлди.

15 ИЮНЬ. КПСС Марказий комитети ва СССР Министрлар Совети «Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР ва Тожикистон ССРга қарашли Мирзачўл ерларини ўзлаштириш ва суғориш ишларини тезлаштириш ва янада кенгайтириш ҳақида қарор қабул қилдилар.

29 ИЮНЬ. Қўқон шаҳридаги болалар темир йўлида поездлар қатнови бошланди.

ИЮНЬ. Қорақалпоғистонда қишлоқ хўжалик илмий текшириш институти ташкил этилди.

ИЮНЬ. Фарғона азотли ўғитлар заводининг биринчи навбатини қуриш бошланди.

1 ИЮЛЬ. Тошкент партия мактабини дастлабки 106 киши битириб чиқди.

27 ИЮЛЬ. Икки минг студент, ишчи комсомоллар тушган эшелон Тошкентдан Акмолинскнинг янги ўзлаштирилган ерларида етиштирган ғалла ҳосилини йиғиштириб олишда қатнашиш учун жўнаб кетди.

ИЮЛЬ. Сурхондарё областидаги Шарғун кўмир конининг биринчи навбати ишга туширилди. Ўзбекистон кўмир конидан казиб олинган дастлабки кўмир ортилган эшелон Тожикистонга жўнатилди.

5 АВГУСТ. Деҳлидан «Эр Индия Интернейшнел» кампаниясига қарашли биринчи самолёт Тошкентга учиб келди. Бу билан Ҳиндистон—Совет Иттифоқи ўртасида қатнайдиган Деҳли — Тошкент — Москва ҳаво йўли очилди.

6 АВГУСТ. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Томди районидаги «Оқтов» колхозининг кекса чўпони Ж. Балимонов иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан мукофотланди.

20 АВГУСТ—2 СЕНТЯБРЬ. Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари кинофестивали бўлиб ўтди. Фестиваль қатнашчилари 60 га яқин хужжатли ва бадиий фильмларни томоша қилдилар. Бу фильмларни 20 га яқин чет эл мамлакатлари ва Ўрта Осиё, Закавказье, Қозоғистон студиялари тайёрлаган.

20 АВГУСТ. Тошкентда ўзбек киноси тарихини акс эттирувчи фотовиставка очилди.

29 АВГУСТ. Тошкентда чорвачилик илғорларининг республика кенгаши очилди.

2 СЕНТЯБРЬ. Тошкент вокзалини реконструкция қилиш ишларининг биринчи навбати тугалланди.

„ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ“ НОМИНИ ОЛИШ УЧУН

НОНВОЙЛАР

Киров номли 3-нон заводининг П. Ф. Левицкая бошчилигидаги коммунистик меҳнат коллективи яқинда Чилонзор районининг барча ишчилари ва хизматчиларига мурожаат қилиб, Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олишда «Таштекстильмаш» заводи ташаббускорлари изидан боришга чақирди.

Коллектив юбилейни муносиб кутиб олиш учун ой сайин ишлаб чиқариш нормасини ортиғи билан бажариб, маҳсулот сифатини яхшиламоқда.

Нон заводи реконструкция қилинмоқда. Кенг кўламдаги қурилиш ва ишлаб чиқариш майдонининг вақтинча кичрайиб қолишига қарамай корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш бир дақиқа ҳам тўхтатилмади.

— Реконструкция қилиш вақтида бизнинг бригадамиз иш шароити вақтинча оғирлашди, — дейди бригада бошлиғи Левицкая, — илгари нон транспортёрдан тўппа-тўғри совутиш камерасига юборилар эди. У ердан эса тўппа-тўғри магазинларга чиқарилларди.

Реконструкция вақтида транспортер масофаси уч ҳисса ошди. Шу билан бирга нонларнинг бузилиши, синиши ва уқаланиб кетиши кўпайди. Нон совутадиган камера йўқ. Маҳсулот иссиқ ҳолда экспедицияга берилади. Уни тўппа-тўғри транспортер лентасидан машинага ортиш лозим бўлади.

Янги шароитларда нонни тахлаш ҳам анча мураккаблашди. Бу участкага қўшимча ишчи кучи зарур бўлиб қолди. Бу кучларни топиш учун имконият йўқ. Нима қилиш керак?

Зувала тайёрлаш цехида Е. Бикова бир ўзи икки машинистнинг ишини бажарадиган бўлди. Унинг дугонаси Д. Данилова колоқ участкага ўтказилди. Хамир қориш цехида ҳам К. Мамажонов иккита машинани бошқаришни ўз зиммасига олди. Шу туфайли унинг шериги Д. Холиқов нон тахлашга ўтказилди. Шундай қилиб, барча участкалар зарур ишчилар билан таъминланди.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номини олиш учун курашаётган коммунистик меҳнат коллективи йил бошидан буён планга қўшимча 435 тонна нон маҳсулотлари ишлаб чиқарди. Барча маҳсулотларнинг сифати яхшиланди. Ҳар бир ишчи ҳисобига 9 тонна ун ва 40 килограмм пахта ёғи тежалди.

Коллектив йил охирига қадар планга қўшимча нон ишлаб чиқаришни нормадагидан икки ҳисса ошириш, кўпгина ун ва ёғ тежаш ҳисобига қўшимча маҳсулот бериш мажбуриятини олган.

Бундай юксак кўрсаткичларга қандай қилиб эришилди? Реконструкция туфайли кўпгина коллективлар нормаларини аранг бажаришяпти-ку!

— Коллективимиз барча участкаларда социалистик мусобақани яхши йўлга қўйди. Халилова, Валиева, Рашидова каби ишчилар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ортиғи билан ва сифатли бажаришди. Ички имкониятлардан тўла фойдаланилди. Бу эса бригадамиз ишини янада яхшилаш имкониятини берди, — дейди смена мастери Левицкая.

Бу ишда айниқса бригада аъзолари икки, уч касбни эгаллаб олганликлари қўл келмоқда. Чунки бирор касб эгаси у ёки бу сабаб билан ишга келмай қолганда ҳамиша унинг ўрнини босадиган ишчи топилади. Бригада аъзолари орасида кундалик нормасини бажармайдиган бирорта ишчи йўқ. Сменалараро ишнинг тўхтаб қолишига барҳам берилган. Ҳар бир ишчи ўзининг ғоявий — сиёсий билимини ошириб, Совет ҳокимиятининг юбилейига шахсий туҳфа тайёрламоқда.

Бригада аъзолари бутун район меҳнаткашларига мурожаат қилишдан олдин яна бир карра ўз мажбуриятларини ва ҳар бир киши зиммасига юкланадиган вазифаларни аниқлаб олдилар. Ички имкониятларни ўргандилар. Фақат шундан кейингина ёруғ юз билан барча меҳнаткашларга мурожаат қилдилар.

Бригада аъзолари КПСС Марказий Комитетининг ва Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш тўғрисидаги тезисларини ўқиб чиқдилар. Бу тезислар уларни янада зўр ғайрат билан ишга киришишларига ундамоқда.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

Тошкент тепловоз депоси дизель поездларини ремонт қилиш цехининг коллективи йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш учун курашаётир.

Суратда: шу цехнинг бир группа илғор ремонтчи слесарларини кўриб турибсиз (чапдан ўнгга) М. Аббосов, В. Вареник ва И. Перевиденский ўртоқлар. Бу илғор ишчилар йиллик топшириқларини тўққиз ойда бажариш учун меҳнат қилаётирлар.

М. Нуриддинов фотоси.

УЛКАН КЎПРИК

Бу кўприк яқинда Чилонзорнинг ҳуснига ҳусн қўшади. Халқлар дўстлиги ва Муқимий кўчалари туташган жойда Октепа канали устига қурилади. Янги кўприк Чилонзорни шаҳар маркази билан боғлаб, транспорт қатновини тезлаштиради, пассажирларга қулайлик яратади.

Бетондан, пўлат ва гранит аралашмасидан тикланадиган бу иншоот архитектор Е. Столяров ва инженер Б. Егоров томонидан «Ташгипрогор» институтида лойиҳалаштирилган. Тошкентдаги энг кекса ва тажрибали архитекторлардан бирининг ёш инженер билан ҳамкорлиги яхши натижа берди.

Биз лойиҳа муаллифлари билан институт хоналаридан бирида суҳбатлашдик. Бу хонада баҳслашиб, мунозаралар билан кенг магистраллар, майдонлар, проспектлар «барпо» бўлади. Мана, кўз олдимизда бинолар макети график, карта сифатида гавдаланмоқда.

— Оқтепа канали устига, — дейди Егоров, — олдиндан пухталиги синаб кўрилган кўприк йиғма темир-бетондан қурилади. Унинг узунлиги 140 метр, эни 38 метрни ташкил этади. Кўприк бир вақтнинг ўзида ёнма-ён олти қатор автобус ҳаракатланишига, шунингдек, троллейбус, трамвай ҳамда пиёдаларнинг ўтишига мўлжалланган. Кўприк қурилиши билан биргаликда канал соҳилларини ободонлаштириш, кўприк ёнида майдонлар барпо этиш ҳам лойиҳада кўзда тутилган.

Кўприк устида бир вақтнинг ўзида икки томонлама транспорт қатнайди. Биринчи қаватдаги ҳаракат қилинадиган қисм темир-бетон плиталаридан тайёрланади. Бу ердан бир қатор автомобиль ҳамда автобус, троллейбуслар бемалол қатнаши мумкин. Гранит соҳилгача чўзилган пиёдалар юрадиган йўл атрофида яшил тўсиқ барпо этилади. У кўм-кўк ихота дарахтлари ва гуллар билан ажралиб туради. Шунингдек, кўприкнинг остки қатнов қисми ҳам жуда яхши безатилади. У тўғри бурчакли бўлиб, кучли иллюминацион чироқлар билан ёритилади.

Кенг гранит пиллапоялардан эни 38 метрли иккинчи йўлга кўтарилади. Бу ерда ҳам автомобиль ҳамда электр транспорти икки томонлама қатнайди. Пиёдалар учун алоҳида йўлкалар барпо этилади. Кўприкнинг ёнига қўйилган темир-бетон таянчлар бўлиб у ҳам гранит билан безатилади. Гранитда эса, миллий нақшлар ўрнатилиб, тарихий-революцион темаларда барельефлар барпо этилади. Унда мамлакатимиз халқларининг абадий дўстлиги ўз ифодасини топади.

— Янги кўприк Ленин комсомоли номли марказий маданият ва истироҳат боғи яқинида бўлишини ҳисобга олиб, — дея гапга аралашди Столяров, — боғ билан канал ягона архитектура ансамбли сифатида бир-бири билан уйғунлаштирилади. Шунингдек, лойиҳада Оқтепа каналида сув спорт мусобақалари ўтказиш учун ҳавзалар барпо этиш, соҳилларни истироҳат майдонига айлантириш ҳам кўзда тутилади. Спорт мусобақаларининг томошабинлари учун қулай ва кенг трибуналар қурилади.

Кўприкнинг устки ва ост қисмини тунда ёритиш кўзда тутилган. Бу чироқлар унинг бир ҳуснига ўн ҳусн қўшади.

Кўприкни қуриш ишига шу йил киришилиб, у 1968 йилда тамомланади.

А. УРАНОВ.

Суратда: улкан кўприкнинг макети.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ШОНЛИ САНА

СССР БИЛАН КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА ДЎСТЛИК, ҲАМКОРЛИК ВА ЎЗАРО ЁРДАМ ТЎҒРИСИДА ШАРТНОМА ИМЗОЛАНГАНИГА 6-ИЮЛДА ОЛТИ ЙИЛ БЎЛДИ.

Корея газеталарини кўздан кечирсангиз, халқ Кореяси энг йирик корхоналаридан бири бўлган Мадон цемент комбинати ҳақидаги репортажларни тез-тез учратасиз. Мадон цемент заводи Совет Иттифоқининг техникавий ҳамкорлиги билан қурилган. Шу сатрларнинг автори Мадон цементчилари ҳузурида меҳмон бўлди.

...Машинамиз Пхеньяннинг сўнгги кварталидан чиқиб, жанубга томон кетадиган бетон йўлдан учиб бормоқда. «Қаранг, Мадон кўриниб қолди», — деди шофёр қўли билан узоқда тутун чиқиб турган трубаларни кўрсатиб. Яна бироз вақт ўтгач, завод территориясига кириб бордик. Завод бошқармаси олдида бизни бош инженер Чин Чхан Ху кутиб олди.

«Корхонамиз қайта яшармоқда, дейиш мумкин», — деб гап бошлайди бош инженер. Корея уруши йилларида завод бутунлай вайрон бўлган эди. Америка авиацияси завод устига икки мингга яқин оғир бомба ташлади. Ишчиларнинг ғоят зўр фидокорлиги натижасида ва совет мутахассисларининг ёрдамида завод қисқа вақт ичида қайта тикланди. 1956 йилдаёқ қурилишларга Мадон цементи етказиб берила бошланди. Ўшандан буён завод ишчилари цемент ишлаб чиқаришни йилдан-йилга кўпайтирмоқдалар. Ҳозир бу корхона йилига бир миллион тоннага яқин цемент ишлаб чиқаради. Бу эса бутун республикада ишлаб чиқариладиган цементнинг 26 процентини ташкил этади.

Завод ишчилари, дейди бош инженер, совет кишиларига дўстлик туйғулари билан қарайдилар. Заводда корейс-совет дўстлик жамиятининг бўлими ташкил этилган. Жамият активлари Совет Иттифоқи билан дўстликни пропаганда қиладилар, рус тилини ўрганмоқдалар, ишчиларни совет фани ва техникаси эришган ютуқлар билан таништирмоқдалар. «Биз Совет Иттифоқининг ёрдамини ҳеч қачон унутмаймиз, — деди сўзининг охирида ўртоқ Чин Чхан Ху.— Бу ёрдамдан миннатдорчилик белгиси сифатида ишчилар цемент қуйдириш печларидан бирига корейс-совет дўстлиги номини бердилар».

Меҳмондўст мезбонлар билан хайрлашамиз, уларга ишлаб чиқаришда муваффақиятлар тилаймиз. Машинамиз шимол томонга Пхеньянга қараб юради. Мадон трубалари орқада қолиб кетади. Бу корхонанинг маҳсулотлари социалистик Кореянинг янги қурилишларида ишлатилмоқда...

Қардош корейс халқининг кўпгина шонли саналари бор. Ана шундай саналардан бири олтинчи июль — 1961 йилда СССР билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақидаги шартнома имзоланган кундир. Бу шартнома Совет корейс муносабатларида муҳим роль ўйнамоқда.

1966 йилда иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида янги битим имзоланди. Бу битимга мувофиқ Ким Чак номидаги металлургия заводини кенгайтиришда (бу ерда прокат станлари ўрнатилади), Пукчан иссиқлик электростанцияси, нефтни қайта ишлаш заводи, аммиак ишлаб чиқарадиган завод ва бошқа саноат объектлари қуришда Совет Иттифоқи Корея Халқ Демократик Республикасига ёрдам беради. Ҳар икки томоннинг иқтисодий алоқаларни янада ривожлантиришга интилишлари 1970 йилгача СССР билан КХДР ўртасида ўзаро товар етказиб бериш ҳақидаги битимда ҳам ифодасини топди. Бу битимга мувофиқ товар обороти яқин тўрт йил ичида 1961—1965 йилларда эришилган товар обороти ҳажмидан анча кўпаяди. Бундан ўзаро етказиб бериладиган товарларнинг хили кўпайтирилади. Совет ва корейс кишилари дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам ҳақидаги шартноманинг олти йиллигини нишонлар эканлар, дўстлик ва иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун бутун кучларини сарфлашга қатъий тайёрдирлар.

Павел ГРИШАЕВ.
(ТАСС).

Москвада мўғул—совет дўстлиги ойлиги ўтказилмоқда. МХР санъат ходими делегацияси Монин камволь комбинатига боришди. Комбинатни томоша қилиб бўлингач, кўп кишилик дўстлик митинги бўлиб ўтди.

Суратда: меҳмонлар комбинат цехларидан бирини томоша қилишмоқда.

В. Қунов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ХУФИЁНА ХАМДАМЛИК

Америка газеталарининг редакциялари Симон Маллэни икки ярим йил мобайнида ғарб журналистларидан биринчи бўлиб Хитойнинг олий мартаба раҳбарларидан Чжоу Энь-лай, Чэнь Бо-да, Чень И, Ян Чэн-удан интервью ола билган журналистдир деб эълон қилди. Бу бежиз эмас, албатта. Лекин Маллэ тайёрлаган материаллар бир-биридан тутуруқсиздир. АҚШда, давлат департаменти унга нисбатан «тушуниб бўлмайдиган келишувчанликка йўл қўйди», деб таъкидладилар. Бу ҳам бежиз эмас.

МИСТЕР МАЛЛЭ ХИТОЙДА

Бу Америка журналистининг ёзган мақолаларининг мазмунидан хулоса чиқарилса, у Хитой раҳбарлари билан кўп нарсалар тўғрисида гаплашиб улгурганлиги маълум бўлади. Лекин, шуниси қизиқки, давлат департаментининг расмий вакили май ойининг охирларида сўзга чиқиб, Маллэ ахборотида ўзига хос жавоб сифатида Американинг Вьетнамда агрессиясини янада кучайтириши муносабати билан Хитойда норозилик туғилиши мумкин деган фикрни алоҳида таъкидлади. Давлат департаменти расмий вакилининг бу хулосаси кўп тармоқлидир. У Вьетнам масаласига Хитойнинг аралашуви «ҳақиқатдан анча йироқдир», деди.

Вьетнамда урушни янада кучайтиришнинг янги босқичи арафасида бу «қўл бола Америка граждани»нинг Пекинга келганлиги шу масала юзасидан Хитой позициясини янада аёнлаштириши мумкин» деган таассурот туғдиради.

Шуни ҳам айтиш керакки, Симон Маллэни Хитойга юборганлар учун унинг ахборотида ҳеч қандай янгилик йўқ. У келтирадиган «янгилик»ни аслида уруш оқибатларидан ташвишга тушаётган оддий американликларга таскин бериш учун кенг оммага етказиш лозим эди.

Вьетнамдаги урушга ХХРнинг позицияси қандайлиги Америка урушқоқларига қанчалик аён эканлиги унчалик мураккаб масала эмас. Пентагон ҳар сафар агрессияни кучайтириш олдидан Хитой томонидан хавфсираш учун ҳеч асос йўқ эканлигини аниқ биларди. Вьетнамдаги урушни кучайтириш борасида АҚШ ва ХХР ўртасидаги ўзаро «сукутли ҳамфикрлик». «сирли розилик» иборалари халқаро муносабатларда мустаҳкам ўрнашиб қолган. Урушнинг машъум ҳақиқатларидан бири афсуски, ана шундай.

Хитой раҳбарлари агрессорга ўзларининг унга қарши биргаликда зарба беришдан воз кечиш сиёсатлари билан ёрдам бермоқдалар. Улар Вашингтонга, Хитойга тегмай туриб, Вьетнамда қўлларингиздан келганини қилишингиз мумкин, деб шама қилмоқдалар.

1966 йил февралида ВДРни бомбардимон қилиш ва Хайфон ва 1966 йил 1 июлида Ханой портини бомбардимон қилиш тўғрисида Оқ уйда икки марта муҳим кенгаш ўтказилганда ҳам ХХР позицияси ҳисобга олинган эди.

МЎЛТОНИЛИК

Чжоу Энь-лай 1965 йилнинг 20 декабридаги нутқидаёқ АҚШга Вьетнамда урушни кучайтириш имконияти борлиги тўғрисида шама қилган эди. Пентагон урушқоқлари яна қандай тадбирлар кўриши мумкинлигини пайқаган каби, у Ханой ва Хайфонни бомбардимон қилиш, (Ханойни денгиз томондан ажратиб қўйиш мақсадида) Бакбо кўрфазини блокада қилиш. Лаоснинг жанубий ва марказий районларини бомбардимон қилиш; бу районларни босиб олиш учун Америка ва Таиланд армияларини юбориш: Таиланд ва Жанубий Вьетнамни Камбоджа билан чегарани беркитишга мажбур этиш каби ишларни санаб ўтган эди ХХР Бош Министри бу ишларга Хитой қандай жавоб бериши тўғрисида ҳеч нарса демади. У фақат АҚШ бундай тадбирларни амалга оширгандан кейин, уруш мантиқига амал қилиб.бу тадбирларни Ҳинди-Хитой ва Хитойга ҳам тарқатиши мумкин, деган баёнот билангина чегараланди.

Бу билан у гўё АҚШ Вьетнамга қарши агрессияни қай даражада кучайтириши мумкин эканлигини белгилаб берди ва бўлажак ҳужумларининг йўлини очиб берди.

ПЕКИННИНГ «САБР-ТОҚАТ ЧЕГАРАСИ»

АҚШ ва ХХРнинг «Ўзаро сукутли. ҳамфикрлиги «юксак даражадаги дипломатик баёнотларда ўз ифодасини топган. 1966 йил 16 мартда Д. Раск ХХРга нисбатан «Орани бузмай сабр қилиб туриш» сиёсатини эълон қилди. Унда Д. Раск ХХР билан тўқнашув бўлишига йўл қўймасликка интилаётганлигини изоҳлаб берди. Вашингтоннинг бу ишорасига Пекин ҳам тезгина жавоб қайтарди. Покистонда чиқадиган «Доон» газетасида 1966 йилнинг 10 апрелида Жоу Энь-лайнинг тўрт моддадан иборат маълум интервьюси босилди. Бу интервью ХХР сиёсати ҳам АҚШ билан тўқнашмасликка интилиш ғоясидан келиб чиқишига шак-шубҳа қолдирмади.

Бундай ўзаро самимийликлар бошқа формаларда ҳам ифодаланмоқда. Вьетнам уруши муносабати билан Хитойнинг асосий талабини ҳисобга олиб. президент Л. Жонсон АҚШ ҳарбий ҳаво кучларига, ХХР чегаралари бўйлаб 32-40 километр кенгликда «манъ этилган зона»га риоя қилиш тўғрисида кўрсатма берди. Бу Хитой билан АҚШ ўртасида низо келиб чиқишининг олдини олиш бўлиб. жиддий ҳолат рўй берса албатта Хитой жим туролмаган бўлур эди. Бу зонадан жануброқда эса американлик қароқчилар хоҳлаган босқинчиликларини қила беришлари мумкин эди.

1966 йилнинг 13 июлида Чэнь Хитойдаги Япон спорт делегациясининг бошлиғи Консэ «ХХР томонидан АҚШга нисбатан ҳеч қандай иғвогарликлар бўлмаётганлиги» тўғрисида баёнот берди. Булар ҳам камлик қилгандек, 1966 йилнинг 6 сентябрида Чэн Инниг ўзи Япония вакиллари билан суҳбатда ХХР ҳам. АҚШ ҳам «ўзаро тўқнашув вужудга келишини истамайди» (АҚШнинг мақсадини билиб олишларини қаранг), деди.

Агар Хитойга қўл тегизилмаса, Американинг Вьетнамдаги урушни кучайтиришдан манфаатдор ва рози эканликларини яна бир бор таъкидлаш мақсадида Хитой раҳбарлари ҳар қандай имкониятдан фойдаланиб. бу вазиятдан шод эканликларини намойиш қиладилар. Жумладан. Женевада бўлиб ўтган Жаҳон Тинчлик Кенгаши сессиясида Хитой вакили Ли Чу-вэнь ўз нутқининг ўртасида уялмай-нетмай Чжоу Энь-лайнинг «Доон» газетасида босилган интервьюсини сўзма-сўз такрорлади.

«СЎНГГИ ВЬЕТНАМ СОЛДАТИ ҚОЛГУНЧА»

Энди яна Симон Маллэ мақолаларига қайтиш мантиққа мувофиқдир. У Хитой раҳбарлари шу йил январь ойида ВДР ҳукуматининг дастлабки қулай имконият яратиш мақсадида Америка бомбардимонларини тўхтатиш ҳақидаги талабига мувофиқ Вьетнамда тинчлик ўрнатиш юзасидан музокаралар олиб боришга қаратилган ҳаракатларга қарши чиқиб, кескин чоралар кўрдилар, деб ёзди. Шу билан бирга. Чжоу Энь-лай ўз суҳбатдошига Вьетнамда «Хоинона сулҳ» тузиладиган бўлса, Хитой қўлга қурол олиши тўғрисида таҳдид билан гапирди.

Бошқача қилиб айтганда, Хитой раҳбарлари Вьетнамда уруш давом этса, этаверсин бунда Хитой ишга аралашмайди. Америка агрессорларига қарши кескин чоралар ҳам кўрмайди, деб чиқмоқдалар. Бироқ урушувчи томонлар тинч музокараларга киришгудек бўлсалар, бунга Хитой чидаб туролмайди ва ўз аралашуви билан урушни рағбатлантирди.

Очиғини айтганда, Хитой раҳбарларини Вьетнам халқининг миллий манфаатлари сариқ чақачалик қизиқтирмайди. Уларнинг истаги АҚШнинг агрессиясини янада кенгайтириш натижасида эртами-кечми Мао-Цзе-дуннинг азалги Совет-Америка тўқнашувини юзага келтириш тўғрисидаги орзусини рўёбга чиқаришдир.

Симон Маллэ мақолаларида очиқ-ойдин тасдиқлаган Хитой раҳбарларининг мақсадлари ана шулардан иборатдир.

Симон Маллэ ташрифининг якуни айниқса диққатга сазовордир. Пекин эълон қилинган интервьюларга қарши Маллэ асло Хитой раҳбарлари билан учрашмади, деб «расмий раддия» билан чиқди. Нима ҳам дер эдик, иш битгач; баҳона топилиши турган гап. Бу билан улар жаҳон жамоатчилигининг кўзини бўямоқчи бўладилар. Бу ҳам Хитойликларнинг Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашига майнавозчилик билан қараётганлигини кўрсатиб турибди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ДЕВОРИЙ ГАЗЕТАЛАР КЎРИГИ

Ўзбекистон Автомобиль ремонти бирлашмасининг бош корхонаси ҳисобланган 1-авторемонт заводи клубида пойтахтдаги ана шундай корхоналарда чиқарилаётган деворий газеталарнинг кўрик виставкаси очилган эди. Октябрь революциясининг 50 йиллик юбилейига бағишланган кўрик виставка «Узавторемонт-пресс -67» деб номланган. Айниқса бирлашма бошқармасида чиқадиган «Торпедо» деворий газетаси кўпчилик эътиборини ўзига тортди. Н. Куликов, Н. Яхнович каби инженерлар ва конструктор Т. Иброхимов «Торпедо» редколлегия аъзоларидир. «Ишлаб чиқаришда ва цехда эстетика» рубрикаси кўзга яққол ташланиб турибди.

— Виставкани ташкил қилишдан мақсад — дейди завод партия ташкилотининг секретари В. А. Одиссонов,— ҳар бир корхона кўзгуси бўлган деворий газеталар сифатини янада оширишдан иборатдир.

Жюри виставка конкурси ғолибларини аниқлади. Бирлашма бошқармасининг органи «Торпедо» газетаси редколлегиясига иккинчи даражали мукофот ва фахрий ёрлик берилди. 2-авторемзавод маъмурияти ва жамоатчилик ташкилотларининг органи «Авторемонтник» деворий газетаси учинчи мукофот олди.

«Торпедо» газетасини яхши безаганлиги учун унинг рассоми — конструктор Т. Иброхимов мукофотланди. Шунингдек, деворий газеталар мухбирлари ҳам тақдирландилар.

ОЛИМЛАР ЛАБОРАТОРИЯСИДА

ИНСОН ва МИКРОЭЛЕМЕНТЛАР

Биз мис, олтин, алюминий, кумуш ва шунга ўхшаш элементлар ерда бўлишини яхши биламиз. Лекин уларни бошқа жойларда ҳам учратиш мумкин. Чунончи юқоридаги элементлар тирик организмда ҳам топилади.

Киши организмида турли хил металлар: юракда — мис, алюминин, темир; ўпкада — кобальт, никель, қўрғошин, мис, кумуш; мияда — қалай; кора жигарда — кумуш, қалай, мис ва шунга ўхшаш металлар бор экан. Бундан ташқари текшириш шуни кўрсатдики, киши организмида лантан, бром, церий, хром, молибден каби элементлар ҳам бор экан.

Албатта булар киши организмида жуда кам. Шунинг учун ҳам улар микроэлементлар деб аталади. Бу металлар киши организмида қандай роль ўйнайди, уларнинг организм учун фойдаси борми? Мана шу савол олимларни жуда қизиқтириб қўйди.

Микроэлементлар киши организмининг нормал ишлаши учун жуда катта аҳамиятга эга. Масалан, киши организмида миснинг етишмаслиги натижасида камқонлик, соч оқариши каби ҳоллар юз беради.

Лекин бу микроэлементлар киши организмига қандай тушади. Ўсимликлар уларни тупроқдан, ҳайвонлар эса ўсимликлардан, киши озиқ-овқатдан олади. Агар озиқ-овқатнинг химик таркиби тўғри танланса, бутун организмнинг яхши ишлашида катта роль ўйнайди.

Олимлар озиқ-овқатнинг таркибини ўргана бошладилар. Анализга кўра, озиқ-овқатнинг ҳар бир турида микроэлементнинг у ёки бу туридан оз бўлса ҳам албатта бўлишини аниқладилар. Масалан она сутида ёғ ва оқсилдан ташқари кумуш, литий, ванадий, хром, қалай, фтор, маргумуш, қўрғошин сингари 25 микроэлемент топилган. Картошка микроэлементларга энг бой ўсимлик ҳисобланади. Хом картошканинг ҳар бир юз граммида 30 миллиграмм темир, 1,05 миллиграмм алюмин, 3 миллиграмм рух, 16,5 миллиграмм мис, 0,026 миллиграмм молибден, кобальт, маргумуш, иод борлиги аниқланди. Текширишлар натижасида бундан ҳам қизиқ фактлар қўлга киритилди. Ўсимликларнинг химик таркиби унинг қаерда ўсиши ва тупроқнинг химик таркибига қараб ҳам ўзгарар экан. Масалан, тундранинг ботқоқли тупроқлари таркибида бўр, торф аралаш ботқоқли тупроғида эса мис камроқ бўлади. Латвия ерларида кобальт кам, Жанубий Уралнинг баъзи ерларида никель кўп бўлади. Мана шунга қараб ўсимлик таркибидаги микроэлементлар ҳам ё кам, ё кўп бўлади.

Микроэлементларнинг киши соғлиғи учун аҳамияти жуда катта. Касал организмда уларнинг таркиби қандай ўзгаради? Балки камайган ёки кўпайиб кетган элементларнинг дозасини ўз аслига келтириш орқали касал организмни тиклаш мумкиндир? Ҳали бу савол тўлиқ ечилгани йўқ. Бу саволни тўлиқ ечиш учун эса юзлаб тажрибалар олиб бориш керак. Ҳозир мана шу иш юзасидан баъзи бир тажрибалар ўтказиляпти, булар албатта яхши натижалар беряпти.

Текширишлар натижасида ўпка, ўпка тўқималарида литий бўлиши сил касалига чалиниш натижасида эса литийни касаллик зонасидан кўчиб, касал чақирувчи бациллаларга ўтиб кетиши аниқлади.

Саркома касали билан оғриган каламушларнинг шиши ўсиши билан бирга унда миснинг таркиби ҳам ўсаборади. Биохимик Е. Н. Иванова рак касали билан оғриган киши организмини текшириб, шиш пайдо бўлган тўқималарда миснинг тўрт баробар кўпайиб кетишини аниқлади. Миснинг таркиби камайтирилса касаллик даволанадими, йўқми? Мана шу савол устида олимлар иш олиб бормоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси медицинанинг янгидан-янги ютуқларга эришаётганидан далолат беради.

М. ЦЕПЕЛЕВ.

ХАЛҚ БАХШИСИ

Андижон областининг Янгиқўрғон районида кичкинагина Ғавазон қишлоғи бор. Қишлоқнинг оппоқ уйлари кўм-кўк боғларга бурканиб ётади. Бу қишлоқни Ўзбекистонда ҳамма билади. Қишлоқ ўз бахшиси Ҳайдар ота Бойчаев билан танилган.

Бу донишманд мўйсафид жуда катта оғир ҳаёт йўлини босиб ўтди. У камбағал деҳқон фарзанди бўлганлиги учун ёшлигиданоқ отаси, бобоси сингари бойларникида ишлади. Эрта тонгдан қоронғу тушгунча тер тўкди. Ярим оч ва яланғоч ҳаёт кечирди. Ёш йигит 17 га тўлганда қўлига дўмбира олди. У қўшиқ, халқ куйларини севар, уларни ёддан айтиб юрарди.

Ҳайдар отанинг хотираси ниҳоятда кучли. Музикага қизиқиши зўр, овози ёқимли эди. У қишлоқма-қишлоқ юриб, куйлади. Ўзи тўқиган ашулаларни айтиб тингловчиларни хурсанд қилди. Қўшиқларида у халқнинг оғир ҳаёти, бойларнинг жабр-зулми ҳақида сўз юритди. Бу қўшиқлари учун бир неча бор қувғин қилинди. Аммо ёш бахшининг енгилмас иродасини ҳеч қандай куч синдира олмади.

Халқ Ҳайдарнинг қўшиқларини севди ва қадрлади. Унинг шуҳрати тез орада қўшни қишлоқларга ёйилди. Бахши Улуғ Октябрь социалистик революциясини қувонч билан кутиб олди. У революцияни янги қўшиқлари билан кутлади.

Ҳайдар ота Бойчаев фақатгина қўшиқ тўқиш билангина кифояланмайди. У халқ оғзида достон бўлган, қишлоқдан қишлоққа кўчиб юрган кўпгина эртаклар, ўланлар, лапарлар тўқиди. Унинг ижоди кўпгина тадқиқотчилар ва адабиётчиларнинг эътиборини ўзига жалб қилди. Улар халқ бахшисининг катта поэтик меросини ўрганиб, бу ҳақда газета ва журналларда мақолалар ёзишмоқда.

Ҳозир Ҳайдар ота Бойчаев 77 ёшга тўлган. Аммо у ҳамон ёшлардек қувноқ ва ҳаракатчан. Унинг овози ўз жарангдорлигини йўқотмаган. Халқ бахшиси тез-тез мактаб ва болалар муассасаларида бўлиб, уларни ўз қўшиқлари билан баҳраманд қилади.

Суратда: Ҳ. Бойчаев мактаб ўқувчилари орасида.

Е. Корненко фотоси. (ЎзТАГ).

УЙҚУ—ОРОМ

Оқшом суҳбатлари

Биз ҳар доим ҳам тинчгина ором ололмаймиз. Баъзида кўзингни юмиб ётсанг ҳам, бошингни ёстиқлар орасига олиб кўзингни юмсанг ҳам ҳар хил хаёллар келиб, ҳадеганда ухлолмайсан, у ёнингдан бу ёнингга ағдарилиб чиқасан. Эрталаб ўрнингдан бошинг оғриб, ланж бўлиб турасан, ҳордиқ чиқарганга ҳам ўхшамайсан.

Уйқунинг физиологик моҳиятини биринчи бор академик И. П. Павлов очиб берган. Унинг айтишича, уйқу бош миянинг ҳамма марказларига дам берадиган нарса. Уйқу пайтида пайлар бўшашади, нафас олиш сусаяди, юрак уриши секинлашади, бадан ҳарорати, қон айланиши, модда алмашинуви пасаяди, киши организмининг бутун фаолиятини созлаб турувчи нерв марказлари иши активлиги пасаяди. Киши уйғоқ пайтида нерв тўқималари тўхтовсиз ишлайди, натижада унинг химик составн алмашинади, одам чарчаб қолади. Баданимиз ҳимоячиси уйқу бўлмаганида, у кучимизни тиклаб турмаганда, нерв тўқималари тезда ишдан чиқиб кетган бўларди.

Ёш ва соғлом одамлар тоблари қочган ё ортиқча ҳаяжонланган пайтлари бўлмаса деярлик уйқусизликдан ҳеч қачон шикоят қилмайдилар. Лекин ёш ўтгандан кейин кишининг уйқуси қочадиган бўлиб қолади. Шуниси ажабланарлики, бундай ҳол баъзан соғлом ва ёш одамларда ҳам сабабсиз-бошқасиз учраб туради. Бу — одамларнинг яхши ухлай олмаслигидандир, холос.

Кун тартибига риоя қилинса, вақтида меҳнат қилиб, вақтида ҳордиқ чиқарилса, асаблар тинч бўлади. Соғлом уйқунинг гарови мана шу. Ҳар куни бир вақтнинг ўзида уйқуга ётилса, ўшанда киши яхши ором олади. Соат 10 да ётасизми, 11 дами — бу сизнинг ишингиз, лекин бу вақт доимий бўлиши лозим. Шунда бадан ҳордиқ чиқаришга олдиндан тайёр туради. Сиз ҳар қандай шароитда, ҳатто уйдагиларингизнинг ҳаммаси уйқуга ётмаган, баъзилар ишини давом эттираётган бўлса ҳам бемалол ухлайверасиз.

Ҳеч нарсадан ҳеч нарса йўқ, азонда соат 4-5 ларда уйғониб кетиб, қайта ухлолмай узоқ бедор ётиш уйқунинг бузилганидан далолат беради. Бирор нарсага алоҳида аҳамият берилса ёки ундан ҳам бадтари ўша пайтда китоб ўқилса, уйда у ёқдан бу ёққа юрилса, ҳаётнинг мураккаб томонлари ўйланса, азонда уйғониш кишига одат бўлиб қолади. Бунга одатланмасликка ҳаракат қилиш керак. Уйғонганингиз заҳоти устингизни очиб, бироз шабадаланг, кўпинча шундай қилинганда кўз қайта уйқуга илинади. Ё бўлмаса ухлаб ётган кишининг нафас олишидака чуқур ва бир хил нафас олинг, бу нерв тўқималарига тормоз беришда синалган метод. Ҳаммадан ҳам дилингизни равшанлаштирадиган яхши нарсалар ҳақида ўйланг. Ширин хаёл такрор-такрор ўйланса у сизни «аллалаётган»дек бўлади.

Кечқурунданоқ яхши ухлолмаган одамга «уйқу илми» нимани маслаҳат беради! Аввало уйқуга олдинданоқ тайёрланиш, яъни уйқу олдидан оғир, масъулиятли иш қилмаслик, одамни ҳаяжонга соладиган гапларни гапирмаслик лозим. Буни қилиш ўнғай эмас, ҳар доим ҳам қўлдан келавермайди. Бироқ шунда ҳам бу хил гапларни эрталабга қолдирган маъқул. Куннинг иккинчи ярмидан организмнинг умум активлиги пасая боради. Мия тўқималари толиқади. Шу сабабли ҳам китоб ва турли чизмакашлик ишлари устида узоқ ўтириш бефойда. Дарвоқе, ишингизни тўхтатиб, бироз ҳордиқ чиқармоқчи бўлганингиз ҳам беҳуда.

Бунда ҳам асаблар ишини ўнғайлата олмайсиз. Кинонинг энг сўнгги сеанси, тунгги телеэшиттиришлар, танцалар ва гурунгли ўтиришлар мияга анчагина юк бўлиб тушади. Уйқусизлик билан қийналаётган одамлар ўзларини ортиқча ҳаяжонланишдан тийишлари лозим.

Кечқурун уйда бўлишга ҳаракат қилинг. Уйқуга ётишдан бир ярим, икки соат олдин телевизорни ўчиринг. Бирор нарса тўқинг ёки ёқимли, майин куй тингланг. Уйқу олдидан 10-15 минутча қоронғироқ чироғ ёруғлигида ўтириш яхши натижа беради.

Баъзи одамлар ўринларига китобсиз ётмайдилар, уйқу олдидан аллапайтгача ўқиб ётадилар. Китоб ўқилса, тезроқ ухланади, деб ишонадилар ҳам. Тўғри озгина ўқиш мумкин, баъзи аёлларнинг шундан бошқа пайтда ўқишга вақтлари ҳам бўлмайди. Бироқ озгина, кўз уйқуга илинганга қадаргина ўқиш мумкин. Уйқу келгани заҳоти китобни қўйиб, чироқни ўчиринг. Яна бир-икки бетини ўқий қолай, деб уйқу билан кураша кўрманг, бу тормозланишни қайтаради, асаб тўқималарини толиқтиради. Ўринга ётгандан кейин жиддий мақола ўқиш, чет тил сўзларини ўрганиш мутлақо мумкин эмас. Унда мия қаттиқ ишлайди, ўзингиз билмасдан миянинг уйқуга тормозланишига йўл қўймайсиз. Агар бу ишлар билан шуғулланишга бўлак пайтда вақт топмасангиз, унда ётган жойингизда эмас, столда ўтириб шуғулланинг. Жуда узоқ ўтириб қоладиган бўлсангиз ҳам бу ўринда ётиб ўқишдан кўра зарарсизроқдир. Ўринда уйқусиз ётиш, уйқу келганда ухламасликка ҳаракат қилиш каби одатлардан ўзингизни эҳтиётланг.

Кундузи озгина мизғиб олиш имкониятингиз бўлса жуда яхши. Кўпчилик одам кундузи мизғиб олса, кечаси ухлолмайди, деб ўйлайди. Аксинча, кундузги уйқу ортиқча ҳаяжонни босиб, нерв марказларини кечқурунги уйқуга тайёрлайди.

Бир пасгина ётиб тураман деб, кундузги кийимингиз билан ёта кўрманг. Агар ярим соатгина вақтингиз бўлса ҳам жой солиб, тунгги кўйлагингизни кийиб олинг. Бу нарса 2 минутча вақтингизни олади, бироқ фойдаси жуда кўп. Уйқуга ётишдаги кўйлак ва эркин ҳаракатлар нерв марказлари активлигини пасайтиради, тормозланишнинг тезлашишига сабаб бўлади.

Тез уйқуга кетиб, яхши ором олиш учун албатта қоронғи ва сукунат бўлиши шарт эмас. Ғовур-ғувур, тарақа-турук ёруғликка ўхшаш ташқи муҳитгина эмас, аввало ўз-ўзимизнинг ички кечинмаларимиз, ташвишларимиз тинч ва осойишта ором олишимизга халал беради. Албатта ташқи муҳитга бўлган муносабат ҳам катта роль ўйнайди. Масалан, қўшниникидаги тарақлаш эмас, балки қўшнининг сиз билан ҳисоблашмаётгани уйқунгизни ўчиради. Деярлик ёнгинангизда болангиз бир нарсани тарақлатиб ўйнаётган бўлса, у сизнинг ғашингизни келтириш у ёқда турсин, ҳатто севинтиради, болам ўйнаётганида тинчгина ухлаб ола қолай дейсиз.

Ташқи муҳит у ёки бу даражада таъсир қилиши, уни у ёки бу томонга буриб юбориш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Фикрлашимизнинг кучи, фикран айтилган сўзнинг қудрати чексиз. Медицина кишининг ухлаш қобилияти унинг характерига боғлиқ деб бежиз айтмайди. Атрофдагилар, одамлар ҳақида яхши ўйлайдиган, саҳий, бағри кенг кишилар асаблари бузуқ, тажанг одамлардан кўра осойишта ором оладилар. Шу сабабли кайфиятингизни бузмасликка ҳаракат қилинг.

Уйқуга ётиш олдидан очиқ ҳавода юрилса, фикрни идора қилиш осонроқ бўлади. Чарчаган, кислороди камайган мия тормозланишга ўтиши қийин бўлади, чунки уларда ҳаяжон, таассурот кўп бўлади, уйқуга ётилганда хаёлдан чиқмай одамни безовта қилаверади, врачларнинг уйқуга ётиш олдидан хонангизни шамоллатинг, очиқ ҳавода юринг, дейиши шундан.

Уйқунинг бузилишига сабаб бўладиган ички кайфиятдан ташқари баданимиз органлари, хусусан ошқозонни ҳам эътибордан четда қолдирмайлик. У ортиқча тўлган ёки бўш бўлса ҳам кишининг ороми бузилади. Уйқуга ётишдан бир ярим-икки соат олдин овқатланинг, бироқ ҳаддан ташқари кўп овқатланманг. Ундан ташқари аччиқ чой ё кофе ичилса ҳам асаблар сергакланади.

Яна битта маслаҳат: қандай ва қай тарзда ухлашингизни сир тутинг. Ҳеч қачон, ҳатто энг яқинларингизга ҳам ёмон ухлаётганингиз, кечаси билан ағдарилиб чиқаётганингиз, эрталаб ўрнингиздан чарчаб туришингиз ва ҳоказоларни гапирманг. Гап шундаки, сизни фақат суҳбатдошингизгина тингламайди. Аввало ўзингизни ўзингиз эшитасиз. Организмингизнинг муҳим функцияларидан бирининг ишдан чиққани ҳақидаги гапингиз камчилигингиз борлигига яна бир бор ишонтириб қўяди. Инсон организми шундай қудратлики, у фақат уйқусизликкагина эмас, ундан каттароқ нуқсонларга ҳам қарши кураша олади.

Яхшилаб ухлашни истайсизми! Унда мана шу ёзилганларнинг ҳаммасига тўла ишонишга ҳаракат қилинг.

Фақат оғир касаллар-гина уйқусизликдан махсус даволанишлари, врач маслаҳати билан у ёки бу дорини қабул қилишлари керак. Ўшанда ҳам «уйқу алифбе»сини, унинг оддий кўрсатмаларини унутмасликка ҳаракат қилинг.

З. КОЛАРОВА,
профессор.

Белоруссия ССР. Минск трактор заводининг ишчи ва мутахассислари Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини муваффақиятли кутиб олиш учун мусобақага қўшилиб, ой-сайин планга қўшимча трактор ишлаб чиқаришмоқда.

«Белорусь» сўзи ёзилган машиналар фақатгина бизнинг мамлакатимиздагина эмас, балки чет эллардаги 52 давлатда ҳам катта шуҳрат қозонмоқда.

Суратда: тракторлар жўнатилишга тайёр турибди.

М. Минкович фотоси, ТАСС фотохроникаси.

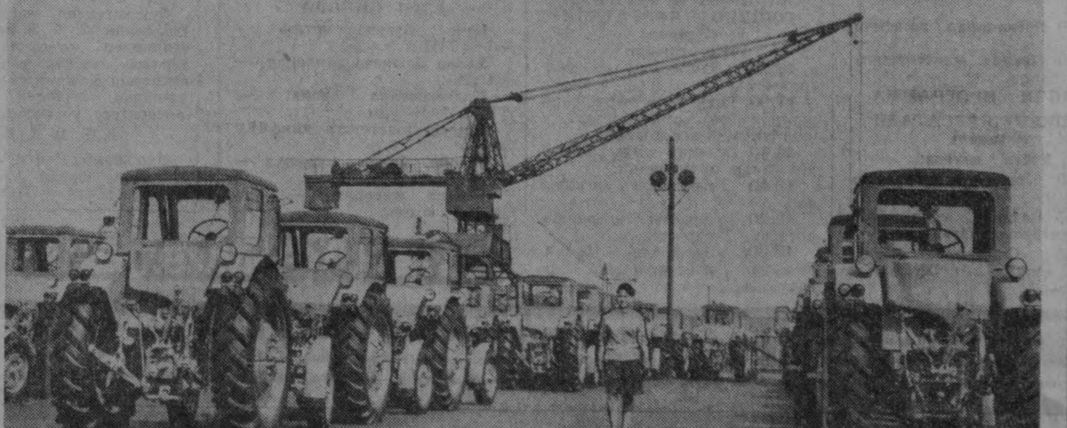

...АМОЛИ

Нуритдинов фотоси.

ОЛТИН ЁЗ ЎТМОҚДА СОЗ!

Мактаб боғида, гулзор атрофида ўқувчиларнинг шодлиги, қаҳқаҳаси бир зум ҳам тинмайди. Уларнинг ҳаммаси ўз иши билан машғул: бири китоб ўқийди, бири кашта тўқийди... Мана бугун ҳам лагерда эрта тонгдан бошлаб бахтиёрларнинг шўх овозлари янграй бошлади. Тўхтангчи, кимдир ашула айтяпти. «Азиз ватаним» ми? Ҳа, тўғри. Шу ашулани ансамбль жўрлигида 4-синф ўқувчиси Ҳаёт Қурбонов айтмоқда. У ашулани тугатгач, ўртага Лола исмли қиз тушиб, шўх рақс ижро эта бошлади. Ҳамма болалар унинг рақсини завқ билан томоша қилишарди. Рақс тугади. Лагерь узра қарсаклар янгради.

— Кўрдингизми, — деб изоҳ бера бошлади лагерь бошлиғи Ёқуб Тошхўжаев. — кунимиз доим шундай мароқли ўтади. Лагерда дам олаётган ўқувчилар учун бу ерда ҳамма шароитлар яратиб берилган...

Ҳа, ҳақиқатан ҳам Тошкентдаги 1-мактабнинг педагогик коллективи ўқувчиларнинг ёзги дам олишларини мароқли ўтказиш тадбирларини белгилаб чиққандан сўнг мактаб территориясида ишлар қизиб кетди. Гулзорлар атрофига каравотлар қўйилиб, улар яхшилаб жиҳозланди. Мана, салкам 1 ойдирки, лагерь қучоғида 100 дан ортиқ ўқувчи маза қилиб, ёз гаштини сурмоқда.

Лагерда ташкил этилган 10 дан ортиқ тўгаракларда эса машғулотлар мунтазам равишда олиб борилаётир.

С. ЁҚУБОВ.

ЖИНОЯТ ИЗИДАН

ФИРИБГАРЛАР ҚЎЛГА ТУШДИ

Тошкентдаги 11-автобаза шофёри Николай Киреев МАЗ-555 маркали ТНГ 40-13 юк машинасида Чиноз карьеридан Тошкент қурилишларига шағал таширди. Яқинда у Чиноз посёлкаси олдида турган бир автомашинага келиб урилади. Шофёр Е. Ивасюк ўз машинасини тузатаётган экан. Ивасюк оғир яраланиб касалхонада жон беради.

Н. Киреев устидан Чиноз милицияси жиноий иш қўзғади.

Киреев автобаза директори Умерев кабинетига кириб воқеани айтади. Яхшигина кийинган киши ҳам директор қаршисида ўтирарди.

— Уртоқ директор нима бўлса ҳам менга ёрдам беринг?

— Мени қўлимдан нима келарди, жиноятни сен қилгансан, натижада киши ўлган. Тергов органлари билан гаплашавер, — деди директор.

Киреев директор хонасидан чиқаётганда ҳалиги киши:

— Эшикда кутиб тур ҳозир чиқаман, деди.

Автобаза дарвозаси олдида ҳалиги киши Киреевга ўзини танитди:

— Мен Геннадий Бабенкоман. Узи нима гап?

Киреев воқеани батафсил гапириб берди.

— Бўлди, бу ёғини менга қўйиб беравер, сен 500 сўм топавер. Менинг ошнам область прокуратурасида ишлайди. У терговчилар бошлиғи.

Киреев пулни икки марта бўлиб бермоқчи бўлди.

— Бўлмаса эртага 250 сўмни олиб келиб, мени 15-шаҳар касалхонаси олдида кутасан.

Эртасига Киреев 250 сўмни қоғозга ўраб айтилган жойда кутиб турарди. Бабенко ёнида бир киши билан келиб, уни таништирди

— Мен сенга айтган ўртоқ Евгений Никанович Никифоров шу киши бўлади.

Бабенко «дўсти» Никифоровга шу ишни тўғрилаб юбориш, эвазига 500 сўм олишни айтди.

— Қани Николай пулни ол?

Николай қоғоздаги пулни Бабенкога беради. Бабенко уни Женяга узатаркан:— бу ярмиси, қолганини кейин беради, деди.

Шунда Женя:— Нима қиляпсанлар ўзларинг, мени жиноятга тортмоқчимисан, деб «дўқ» ҳам уриб қўйди. Шундай қилиб пул икки товламачи қўлига тушди.

Пулни олгандан кейин учовлон Салор бўйидаги «Райхон» ошхонасига кириб роса ичишди. Шофёр Киреев ҳисоб-китобни тўғрилаб 47 сўмни ўртага ташлайди.

Киреев нимага мен буларга пул бердим-а, деб уларнинг уй адресларини сўрайди.

Бабенко, 15-касалхона орқасига ўтиб, — 6-уйни кўрсатдида, бу уй ўртоқ Никифоровники бўлади, деди. Киреев навбатдаги учрашувни билиб хайрлашди.

Орадан икки кун ўтгандан кейин Чиноз район милициясининг терговчиси Шариф Ваҳобов Киреевни қамоққа олди. Киреев область прокурорининг хизматчисига пул берганини айтади. Терговчи Ваҳобов ҳайрон бўлиб:— бу бўлмаган гап, икки фирибгар сени боплашибди, деб воқеа изига тушади.

Текширилганда, 6-уйда бошқа киши туриши аниқланди. Ваҳобов Киреевни 3—4 кун Тошкент кўчаларида, паркларида ресторанларида олиб юрди... Яна ўша 15-шаҳар касалхонаси олди, кишилар орасида Бабенко бир одам билан гаплашиб турибди. Киреев уни терговчига кўрсатади. Ваҳобов Бабенкога мурожаат этганига, у бироз қаршилик ҳам қилди. Шу куни иккинчи фирибгар — қалбаки бош терговчи Никифоров ҳам ушланди.

Бу икки фирибгар ҳеч қаерда ишламасдан нишилар номини сотиб, улар шаънига доғ туширишн билан баъзи лақма кишиларни алдаб, кун кечириб юришар экан. Иккиси ҳам Тошкентда яшаб, шундай жиноятлари учун бир неча бор қамалиб чиққанлар. Миси чиққан икки фирибгар ва жиноятни қилиб қўйиб уларга пул берган Киреев яқинда суд олдида жавоб берадилар.

А. МИРПУЛАТОВ,
милиция майори.

Спорт

ҒАЛАБАЛАР ЁР БЎЛСИН

Бу йилги ёз минглаб спортчилар учун унутилмас бўлиб қолади. Чунки 8 июлдан бошлаб Ленинградда ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ спартакиадаси мусобақалари бошланади. Бунга республикамиз шарафини ҳимоя қилувчи ёш спортчилар қизғин тайёрланиб келдилар. Бир ярим йил давомида бўлиб ўтган саралаш мусобақалари минглаб ўқувчиларнинг Бутуниттифоқ X спартакиада қатнашчиларини аниқлаб берди.

Спартакиадада футбол, баскетбол, енгил атлетика, гимнастика, эркин ва классик кураш, сув спорти, қиличбозлик каби спортнинг 19 тури бўйича мусобақалар ўтказилади. Спартакиадага республикамизнинг 311 спортчиси қатнашади. Булар орасида Андижон, Самарқанд, Фарғона, Сирдарё, Тошкент ва бошқа область мактабларининг ўқувчилари бор. Бир йилдан ортиқ муддатда улар ўртоқлик ва биринчилик учун ўтказилган учрашувларда қатнашдилар. Москва, Ленинград ва бошқа шаҳарларда бўлиб ўтган учрашувда яхши натижаларга эришдилар. Шу йилнинг январь, апрель ойларида кўплаб ўқув машғулотлари ўтказилди. СССР ёшлари ўртасида ўтказилган енгил атлетика мусобақасида республикамиз атлетикачилари 13-ўринни эгалладилар. Сув спорти бўйича Львов шаҳрида ўтказилган мусобакада тошкентлик сув спортчилари ажойиб натижа кўрсатдилар. Улар Белоруссия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Қирғизистон сув спортчиларини орқада қолдириб 11 — ўринни олдилар.

«Ёшлик» манежида ёш тренер Б. Мелкумов раҳбарлигида ўтказилган машғулотларда иштирок этган гимнастикачилар ҳам муваффақиятли қатнашдилар. Улар спартакиадага пухта тайёргарлик билан келдилар. Ереванда бўлиб ўтган мусобақада ҳам гимнастикачилар олти команда орасида биринчиликни олиб, Тожикистон ва Арманистон командаларидан ўзиб кетдилар. Минск шаҳрида, Латвия, Белоруссия республикалари Львов области гимнастикачилари билан бўлган команда биринчилиги мусобақасида биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Бу мусобақаларда Мурод Каримов, М. Довятов, Юрий Ковалев, Евгений Ким, Анвар Маъдиев сингари гимнастикачилар ўз маҳоратларини тўла намойиш қилдилар.

Фрунзе шаҳрида бўлиб ўтган эркин ва классик кураш беллашувида республикамиз командаси Қозоғистон ва Тожикистон курашчилари устидан ғалаба қозониб, классик кураш бўйича биринчи ўринни, эркин кураш бўйича иккинчи ўринни эгалладилар. Шахсий биринчиликда эса Р. Иброҳимов, А. Орлов, М. Солиховлар биринчи, А. Камолов, С. Коминонов, Ю. Копитниниллар ўз вазнларида иккинчи ўринни олишди.

Стол тенниси, волейбол, баскетбол, футбол бўйича ҳам ёш спортчилар яхши натижа кўрсатдилар.

Республикамиз командасида 24 мастерликка номзод, 110 биринчи разрядли, 180 га яқин иккинчи разрядли спортчи йигит-қизлар бор. Булар орасида сузиш бўйича спорт мастери 13 ёшли Стерникова, сувга сакраш бўйича каталар ўртасида республика спартакиадасининг чемпиони, 1 разрядли Владимир Журавлев, энг яхши енгил атлетикачи Валентина Чукенова, Маҳмуд Иноғомовлар республика шарафини ҳимоя қиладилар.

Спартакиадада биргина Тошкент шаҳрининг 93 та мактабидан 250 дан ортиқ ўқувчи қатнашади. Булар 108, 110, 145, 160 ва бошқа мактаб спортчиларидир.

8 июлдан 22 июлгача Ленинградда ўтказиладиган Бутуниттифоқ мактаб ўқувчиларининг X спартакиадасида Озарбайжон, Арманистон, Тожикистон, Литва, Қозоғистон каби 15 қардош республикадан ҳамда Москва ва Ленинград шаҳридан 17 та команда қатнашади.

Республикамиз мактаб спортчилари Бутуниттифоқ мактаб ўқувчиларининг X спартакиадасида юқори кўрсаткичларга эришадилар деган умиддамиз.

У. МАҲКАМОВ,
Ҳ. АФЗАЛОВ.

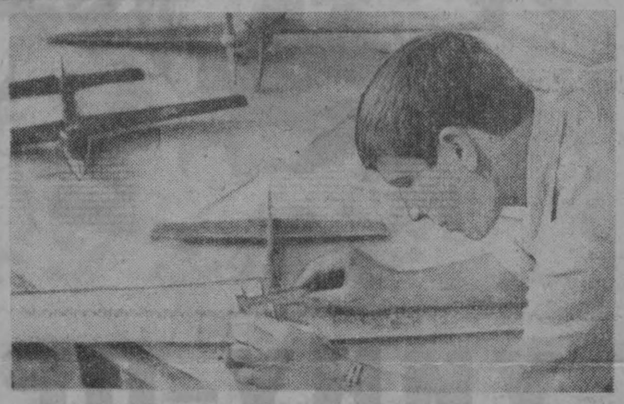

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР. Уқувчиларнинг ёзги каникуллари бошланди. Кўпгина ўқувчилар каникулни пионер лагерлари ва соғломлаштириш майдонларида ўтказишади. Шаҳарда қолганлар ҳам ўзларига лойиқ қизиқарли иш топишади. Нукусда улар учун пионерлар саройи ва ёш техниклар станциясининг эшиклари ҳамиша очиқ. Ёш техниклар станциясига 200 дан ортиқ ўқувчи қатнайди. У ерда авиомодель, автомодель, радио тўгараклари сингари еттита тўгарак ишлайди. Тўгаракчилар Тошкент шаҳрида ўтказиладиган республика мусобақаларига тайёргарлик кўришмоқда.

СУРАТДА: Валерий Матурозов ўз моделини синаб кўрмоқда.

А. ХОДАКОВ фотоси, (ЎзТАГ).

СПОРТ ҲАНГОМАЛАРИ

АҚШнинг Саузерн Бич шаҳрида оёқ бармоқлари билан чалувчи пианиночиларнинг конкурси бўлиб ўтди. Шопен этюдларини маҳорат билан ижро этган бир америкалик биринчи ўринни эгалади. Шунингдек у программадан ташқари ўз асари «Пердикюр»ни ҳам ижро этди.

* * *

Америкалик хоним Аделина Мэриға шундай бир рекорд мансубки, у чўмилиш кийимида турли вазиятда туриб, Америка журналлари учун 4300 марта суратга тушган. АҚШда шу хонимнинг суратисиз чиққан деярли бирорта журнал йўқ деса бўлади. Бу шуҳрат Аделинани машҳур сузувчи бўлса керак деган шов-шувга олиб келди. Аммо, аниқланишича Аделина ҳатто сузишни ҳам билмас экан.

* * *

Британия армиясининг бокс бўйича мусобақаларидан бирида Капрал Келли ўзининг бошлиғи лейтенантини нокаут қилди. Келли ўз рақибининг ҳаракатсиз ётганини кўрди-ю, қўлини чеккасига қўйганича «смирно» ҳолатида қимирламай турди. Судья «бир... икки...» деб ўнга қадар санаб бўлгунча Келли шу ҳолатда турди. Ниҳоят, лейтенант ўзига келиб «вольно» дегач, Келли енгил нафас олди...

Редактор ўринбосари Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР

...3.45 Реклама ва эълонлар.
...9.00 СССР кубоги учун. ...бол. «ДИНАМО» (Минск)— ...ХТАКОР» (Тошкент). Та...фус вақтида ўзбек тилида ...визион янгиликлари.

Ўзбек тилида:

...20.45 Қишлоқ хўжалик хо...лари учун. «ИЮЛЬ — ...РБДОР ОЙ».
...21.05 Алижон Ҳасанов ва ...са Хўжасаидовалар ҳақида ...атли концерт.
...22.05 «Юқори ҳосил учун ...ида». Қозоқ тилида эшит...и ва концерт.

...КИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

Рус тилида:

...00 Ўқув эшиттиришлари ...раммаси. Физика. Ўзгарув...ок
...35 Математика. Тенглама ...системасини ечиш.

...ОСКВА КЎРСАТАДИ

...1.45 Болалар учун мульт...им.
...2.00 Москвада Туркманис...ССР ҳафталиги. Москвада ...Халқ хўжалиги ютуқлари ...вкасидан байрам олиб ...тилади.
...00 Телевизион янгилик...
...15 И. Гончаров. «Обло... Ленинграддан телеспек... премьераси олиб кўрса...и.
...30 Янгиликлар эстафета...
...00 Москва эшиттиришла... охири.

...ИНЧИ ПРОГРАММА
...ШКЕНТ КЎРСАТАДИ
(9-канал)

Ўзбек тилида:

...30 Эшиттиришлар про...аси.
...45 Болалар учун. «Се...енгдошларинг».
...55 «Скифлар», «Фақат ... секунд». Ҳужжатли ...илар.

Рус тилида:

20.20 Илмий оммабоп фильм.
20.40 «Сиз уларни танийсиз ва севасиз». Концерт.
21.40 «СЕПСИЗ ҚИЗ». Бадиий фильм.

8 ИЮЛДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

Ўзбек тилида:

16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Болалар учун. «Қўғирчоқлар телевизион театри».
17.30 Телевизион янгиликлар.
17.45 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Олим бўлсанг — олам сеники».
18.55 Рус тилида телевизион янгиликлар.
19.05 «Далалар узра қўшиқ янграр». Қишлоқ бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Е. Рисс. «Даҳшат». Телеспектакль премьераси.
21.00 ЭКСПО-67.
21.15 Интервидение. Ака-ука Знаменскийлар мукофоти га енгил атлётика бўйича халқаро мусобақалар Москвадан олиб кўрсатилади.
23.40 Телевизион янгиликлар.
24.00 Москвада Туркманистон ССР ҳафталиги. «Огонек».
01.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
(5-канал)

Рус тилида:

16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Химия. Металларнинг умумий хоссалари.
18.00 Болалар учун. «Янги уй» деган мультфильм.
18.10 Телевизион янгиликлар.
18.20 «Универмаг витринаси ортида». Телеочерк.
18.30 «Здоровье». Илмий оммабоп эшиттиришлар программаси.
19.10 «Дўстларимиз эстрадаси».

Ўзбек тилида:

19.55 «Туз конидаги иш куни». Ҳужжатли фильм.
20.15 Телевизион янгиликлар.
20.25 Концерт.
21.05 «ТИРИЛИШ». Бадиий фильмнинг иккинчи серияси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

КИНО театрларда

7 ИЮЛДА
ҚИШКИ БИНОДА

Андрес Лапетеусга нима бўлди? — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).
Бумеранг — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «МОСКВА» кеч соат 8 да).
Хавфли ёшлик — «ЧАЙКА» (кечқурун). НАВОИЙ номли (кеч соат 8.20 ва 10.00 да)
Ҳозир бошқача замонлар — (кеч 8 да). Вена қизлари (кеч 6 9.45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».
Айболит-66 — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).
Геракл жасорати — НАВОИЙ номли (кечқурун).
Аччиқ донлар — «МОСКВА» (кеч 6 ва 9.40 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Кеча, бугун, эртага — «ФЕСТИВАЛЬ»
Ҳозир бошқача замонлар — «ХИВА»
Килиманжаро қори — ТЕЛЬМАН номли.
Андрес Лапетеусга нима бўлди? — «ВАТАН».
Утмиш билан учрашув — «РАКЕТА»
Геракл жасорати — НАВОИЙ номли.

8 ИЮЛДА
ҚИШКИ БИНОДА

Андрес Лапетеусга нима бўлди? — «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Бумеранг — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 12,4 ва кеч 8 да), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).
Хавфли ёшлик — НАВОИЙ номли (кеч соат 8.20 минутда ва 10.00 да), «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).
Айболит-66 — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Ҳозир бошқача замонлар— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Аччиқ донлар — «МОСКВА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).
Геракл жасорати — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).
Бўйдоқнинг ҳаёти — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 кеч 6 ва 9.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Кеча, бугун, эртага — «ФЕСТИВАЛЬ».
Ҳозир бошқача замонлар — «ХИВА»
Килиманжаро қори — ТЕЛЬМАН номли.
Утмиш билан учрашув — «РАКЕТА».
Геракл жасорати — НАВОИЙ номли.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ТЕХНИКУМИГА
бухгалтерлар, кассир, кугубхоначи, 3, 4, 5 разрядли столярлар, слесарлар, вахтёрлар, электр монтёрлар, секретарь-машинистка, уборшицалар, кадрлар бўйича инспектор, комендант
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 37 У. Юсупов кўчаси, 70 уй.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 28 сон ўрта мактаб томонидан БОҚИЕВ АБДУРАШИТ номига берилган 542907 номерли йўқолган етуклик аттестати
БЕКОР ҚИЛИНСИН

УЗКООПСТРОЙМОНТАЖ ТРЕСТИНИНГ МАРКАЗИЙ МЕХАНИКА УСТАХОНАСИГА
2, 3, 4 разрядли электр ва газ пайвандчилари, 2, 3, 4 разрядли слесарлар, 4, 5 разрядли электр сим ўровчилари, моллар бўлимининг бухгалтери, 4, 5 разрядли темирчи, дурадгорлар, тракторчи, транспорт ишчилари
КЕРАК
Ишбай асосида ҳақ тўланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент, 2-Ипподром проезди, 2 уй (7, 12, 17, 26 автобусларнинг «Масложиркомбинат» тўхташ жойи).

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,
ЭЛЕКТР УЧУН
ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.
Утган вақт учун
ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН
абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.
Счётлар ўз вақтида тўланмаса электр огох қилинмасдан узиб қўйилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ●

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

...ИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33, В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотла... ...ўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физ... спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

...ий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр № 2951.